

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
๗๐๑ ถนนนครไชยศรี
แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐-๒๒๔๓-๘๐๐๐
(อัตโนมัติ ๑๕ สาย),
๐-๒๒๔๓-๑๘๐๕
แฟกซ์ : ทุกหมายเลข,
แฟกซ์อัตโนมัติ :
๐-๒๒๔๑-๔๑๓๑,
๐-๒๒๔๓-๗๖๖๖

สงวนลิขสิทธิ์
สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพ
วิชาการ (พว.) จำกัด
พ.ศ. ๒๕๕๙

website :
www.iadth.com

ศิลปะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรพรรณ ขมวัฒนา
อาจารย์รงค์ ประภาสะโนบล
อาจารย์นวลฉวี สำราญราษฎร์

ผู้ตรวจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุกุล โจนสุขสมบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล
อาจารย์ธงชัย รักปทุม อาจารย์นคร บุญราช
อาจารย์วัลย์พร เอี่ยมสนธิ อาจารย์สุกัญญา ทรัพย์ประเสริฐ

บรรณาธิการ ศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี
อาจารย์อุษา วงศ์กลม

คำนำ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน **ศิลปะ** ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ประกอบด้วย

สาระที่ ๑ ทักษะศิลป์ มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสมดุล การจัดขนาด ลัดส่วน รูปและพื้นที่ว่าง การสร้างสรรค์งานโดยใช้สีคู่ตรงข้าม การสร้างงานทัศนศิลป์จากรูปแบบ ๒ มิติ เป็น ๓ มิติ โดยใช้การลงน้ำหนักและแสงเงา หลักการเพิ่มและลดในงานปั้น การสร้างงานเป็นแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบ บทบาทของงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิตและสังคม อิทธิพลของศาสนาและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์

สาระที่ ๒ ดนตรี มีเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบดนตรีและศัพท์สังคีต ประเภทของเครื่องดนตรีไทยและสากล โน้ตเพลงไทยและสากล การขับร้องเพลง การวิเคราะห์เพลง และหลักการฟังเพลง ดนตรีไทยในประวัติศาสตร์ อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อดนตรีในท้องถิ่น

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประดิษฐ์ท่าทางประกอบเพลงพื้นเมือง งานออกแบบนาฏศิลป์ นาฏยศัพท์และภาษาท่า ทางนาฏศิลป์ไทย รวบรวมมาตรฐาน การแสดงระบำ ตารีกิปัส ฟ้อนเล็บ การแสดงละครสร้างสรรค์ การมีหลักการชมการแสดงนาฏศิลป์และละคร ประโยชน์ของการชมการแสดงนาฏศิลป์และละคร บทบาทหน้าที่ในงานนาฏศิลป์และละคร และประวัติ นาฏศิลป์ไทยและละครไทย

เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้สอนและผู้เรียน หนังสือเรียนเล่มนี้จึงได้จัดทำเนื้อหาที่ทันสมัย มีกิจกรรมการเรียนรู้และคำถามพัฒนาการระบวนการคิดที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน กระตุ้น กระบวนการคิด นอกจากนี้ยังได้สอดแทรกข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียน รู้ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปลอดภัยไว้ก่อน เว็บไซต์แนะนำ สนุกกับคำศัพท์ จุดประกายความรู้ ความรู้เพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนา การอ่าน และจุดประกายโครงงาน

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนเล่มนี้จะช่วยพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

หน้า

สาระที่ ๑ ทักษะศิลป์

ผังสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์

๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ สวยงามด้วยความสมดุล

๙

- ความสมดุล
- ขนาด
- ลัดส่วน
- รูปและพื้นที่ว่าง

๑๑

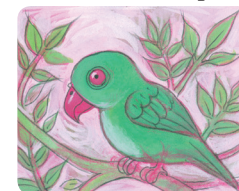
๑๓

๑๕

๑๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สีตรงข้ามก็งามได้

๒๐

- สีคู่ตรงข้าม
- การใช้สีคู่ตรงข้าม
- วิธีการลงสีคู่ตรงข้ามในภาพ

๒๒

๒๔

๓๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ๒ มิติ สู่ ๓ มิติ

๓๔

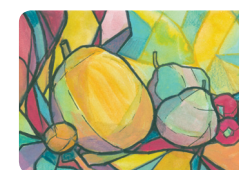

- รูป ๒ มิติ และรูป ๓ มิติ
- รูปทรงกับแสงเงา
- หลักการลงน้ำหนักแสงเงา

๓๖

๓๗

๓๙

- เกาตบกกระทาบ
- แสงเงาในภาพทิวทัศน์
- แสงเงากับการสร้างสรรค์

๔๓

๔๔

๔๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ปั้นแต่งเติม เพิ่มและลด

- หลักการเพิ่มและลดในงานปั้น
- วิธีการปั้นสิ่งต่าง ๆ
- ตัวอย่างรูปปั้นต่าง ๆ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ภาพนี้มีความหมาย

- ผูกเชื่อมการวาดสิ่งต่าง ๆ
- แผนภาพ
- แผนผัง
- ภาพประกอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

ทัศนศิลป์สะท้อนชีวิต

- บทบาทของงานทัศนศิลป์ในชีวิตและสังคม
- อิทธิพลของศาสนาที่มีต่องานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น
- อิทธิพลทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์

สาระที่ ๒ ดนตรี

ผังสาระการเรียนรู้ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

องค์ประกอบดนตรีและศัพท์ลึกลับ

- องค์ประกอบดนตรี
- ศัพท์ลึกลับ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล

- เครื่องดนตรีพื้นบ้านของไทยในแต่ละภาค
- ประเภทของเครื่องดนตรีสากล

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี

- โน้ตเพลงไทย
- โน้ตเพลงสากล

หน้า

๔๘

๕๐

๕๑

๕๖

๕๙

๖๑

๖๓

๖๖

๖๘

๗๒

๗๔

๗๖

๗๙

๘๓

๘๕

๘๕

๙๐

๙๓

๙๔

๑๐๒

๑๑๐

๑๑๑

๑๑๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

หลักการร้องเพลง

- การขับร้องเพลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

การวิเคราะห์เพลงและหลักการฟังเพลง

- การวิเคราะห์เพลง
- หลักการฟังเพลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

วิวัฒนาการดนตรีไทย

- ดนตรีไทยในประวัติศาสตร์
- อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อดนตรีในท้องถิ่น

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

ผังสาระการเรียนรู้นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

นาฏศิลป์สร้างสรรค์

- การประดิษฐ์ท่าทางประกอบเพลงพื้นเมือง
- งานออกแบบนาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย

- นาฏยศัพท์
- ภาษาท่า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

การแสดงนาฏศิลป์และละคร

- รำวงมาตรฐาน
- ระบำตารีกีปัส
- ฟ้อนเล็บ
- ละครสร้างสรรค์

หน้า

๑๒๕

๑๒๗

๑๓๔

๑๓๕

๑๔๐

๑๔๓

๑๔๔

๑๕๐

๑๕๓

๑๕๔

๑๕๖

๑๖๖

๑๗๐

๑๗๑

๑๗๓

๑๗๖

๑๗๗

๑๘๑

๑๘๙

๑๙๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

มารยาทในการชมการแสดงนาฏศิลป์และละคร

- หลักการชมการแสดงนาฏศิลป์และละคร
- ประโยชน์ของการชมการแสดงนาฏศิลป์และละคร

หน้า

๒๐๔

๒๐๕

๒๐๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

บทบาทหน้าที่ของงานนาฏศิลป์และการละคร

- องค์ประกอบของนาฏศิลป์
- องค์ประกอบของละคร
- บทบาทหน้าที่ในการจัดนาฏศิลป์และละคร
- ความสัมพันธ์ของนาฏศิลป์และละครกับชีวิตประจำวัน

๒๑๐

๒๑๑

๒๑๓

๒๑๖

๒๑๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

ประวัตินาฏศิลป์และการละครของไทย

- ประวัตินาฏศิลป์ไทย
- ประวัติละครไทย

๒๒๑

๒๒๓

๒๒๗

จุดประกายโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

บรรณานุกรม

๒๓๑

๒๓๒

สาระที่ ๑

ทัศนศิลป์

ผังสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์

ศ ๑.๑

ตัวชี้วัดข้อ ๑

๑. ระบุสัญลักษณ์ตรงข้าม และอธิบายเกี่ยวกับการใช้สัญลักษณ์ในการถ่ายทอดความคิดและอารมณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
สีตรงข้ามก็งามได้

ตัวชี้วัดข้อ ๒

๒. อธิบายหลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุลในการสร้างงานทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
สวยงามด้วยความสมดุล

ตัวชี้วัดข้อ ๓

๓. สร้างงานทัศนศิลป์จากรูปแบบ ๒ มิติ เป็น ๓ มิติ โดยใช้หลักการของแสงเงาและน้ำหนัก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
๒ มิติ สู่ ๓ มิติ

ตัวชี้วัดข้อ ๔

๔. สร้างสรรค์งานปั้นโดยใช้หลักการเพิ่มและลด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
ปั้นแต่งเติม เพิ่มและลด

ตัวชี้วัดข้อ ๕

๕. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการของรูปและพื้นที่ว่าง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
สวยงามด้วยความสมดุล

ตัวชี้วัดข้อ ๖

๖. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้สัญลักษณ์ หลักการจัดขนาด สัดส่วนและความสมดุล

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
สีตรงข้ามก็งามได้

ตัวชี้วัดข้อ ๗

๗. สร้างงานทัศนศิลป์เป็นแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบเพื่อถ่ายทอดความคิดหรือเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
ภาพนี้มีความหมาย

ศ ๑.๒

ตัวชี้วัดข้อ ๑

๑. บรรยายบทบาทของงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิตและสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖
ทัศนศิลป์สะท้อนชีวิต

ตัวชี้วัดข้อ ๒

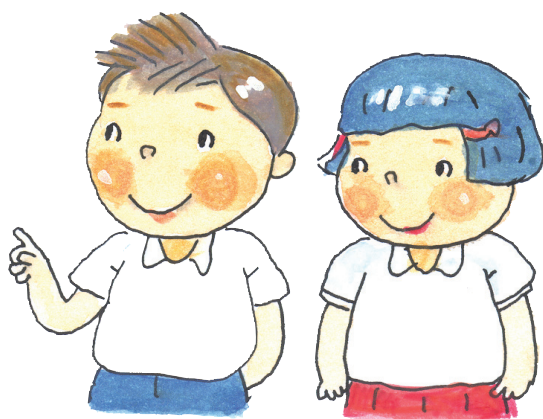
๒. อภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของความเชื่อ ความศรัทธาในศาสนาที่มีผลต่องานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖
ทัศนศิลป์สะท้อนชีวิต

ตัวชี้วัดข้อ ๓

๓. ระบุและบรรยายอิทธิพลทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์ของบุคคล

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖
ทัศนศิลป์สะท้อนชีวิต

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑

สวยงามด้วยความสมดุล

ตัวชี้วัด

๑. อธิบายหลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุลในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ศ ๑.๑ ป.๖/๒)
๒. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ โดยใช้หลักการของรูปและพื้นที่ว่าง (ศ ๑.๑ ป.๖/๕)

ผังสาระการเรียนรู้

สาระสำคัญ

หลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุล รูปและพื้นที่ว่าง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างงานทัศนศิลป์

จุดประกายความคิด

ลวดลายบนปีกผีเสื้อมีความสมดุกัน นักเรียนลองมองไปรอบ ๆ ตัวดูสิว่ามีสิ่งใดบ้างที่ลวดลายมีความสมดุเหมือนกัน

๑. ความสมดุ

ความสมดุ คือ ความเท่ากัน เสมอกัน สิ่งต่าง ๆ ที่เราเห็นว่ามีคามสวยงามเมื่อนักเรียนสังเกตให้ดีก็จะพบว่ามีความสมดุแฝงอยู่ในสิ่งนั้น เช่น

พระที่นั่งอนันตสมาคม แม้มีความแตกต่างทางด้านซ้ายและด้านขวา แต่ก็ยังมีความสมดุสวยงาม

ประตูดุไฟริ้ ความสมดุที่เกิดจากความเหมือนกัน เท่ากันในด้านซ้ายและด้านขวา และความสมดุในลายไทย

ความสมดุในดอกบานชื่น

ความรู้เพิ่มเติม

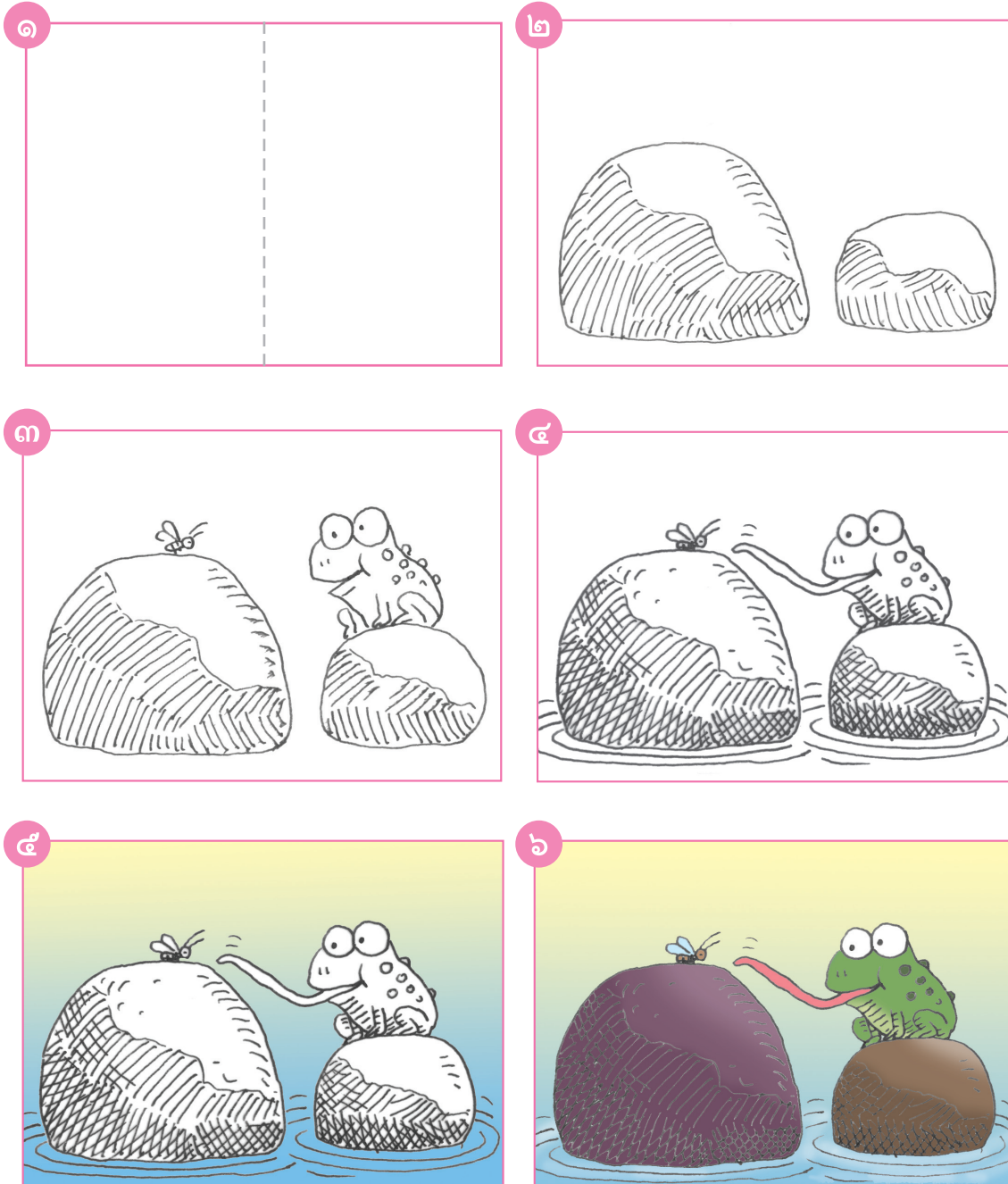
พระที่นั่งอนันตสมาคม สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ สร้างด้วยหินอ่อน เป็นศิลปะตะวันตก บนเพดานของพระที่นั่งมีภาพเขียนสีปูนเปียกสวยงาม

จุดประกายความรู้

วัดโพธิ์ มีชื่อเต็มว่า วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก และเป็นวัดประจำรัชกาลในสมัยรัชกาลที่ ๑

การวาดภาพโดยคำนึงถึงความสมดุล สามารถกำหนดหรือแบ่งพื้นที่ในการวาดได้ด้วยสายตา ดังนี้

มองแล้วคิดวางแผน กะประมาณเส้นแนวกลางของกระดาษ ด้วยสายตา หากไม่มั่นใจ อาจใช้ดินสอลากเป็นเส้นบาง ๆ

๒. ขนาด

ขนาด หมายถึง มาตรฐานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมนุษย์ได้กำหนดหน่วยวัดขึ้นมาเพื่อเป็นมาตรฐานในการกำหนดให้มีขนาดที่แตกต่างกัน เช่น ขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ โดยใช้ความกว้าง ความยาว หรือความหนาและลึกเป็นตัวกำหนด

ขนาดเป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งที่ช่วยถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของงานศิลปะให้เป็นไปตามความต้องการของผู้สร้างสรรค์ผลงาน หรือผู้ออกแบบที่จะต้องพิจารณาเองว่า ขนาดเท่าใดจึงจะดูงดงาม เหมาะสมกับลักษณะของผลงานนั้น ๆ การกำหนดขนาดใหญ่ ปานกลาง และเล็ก ให้มีความแตกต่างกัน โดยการคำนึงรายละเอียดของโครงสร้าง และพื้นที่รองรับ หากขนาดเล็กหรือใหญ่เกินไปอาจทำให้ผลงานที่สร้างสรรค์ขาดความเหมาะสมและสวยงาม

การวาดภาพต้องคำนึงถึงความสมดุลขององค์ประกอบต่าง ๆ ในภาพ เช่น ขนาดของสิ่งต่าง ๆ ในภาพ จะต้องมีความเหมาะสมและสมดุลไม่ทำให้เกิดความรู้สึกว่าภาพดูเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง

ขนาดในภาพไม่จำเป็นต้องเท่ากันก็ทำให้ภาพเกิดความสมดุลได้ ขึ้นอยู่กับการออกแบบจัดวางรูป การวาดภาพควรมีรูปขนาดเล็กและรูปขนาดใหญ่ประสานกันให้ดูงาม ซึ่งรูปที่มีขนาดแตกต่างกันนั้น เมื่อมาอยู่รวมกันในภาพแล้วต้องจัดให้เกิดความพอดี

การเพิ่มจำนวนของรูปที่มีขนาดเล็ก ทำให้สมดุลกับรูปที่มีขนาดใหญ่

ขนาดที่แตกต่างกันแต่ก่อให้เกิดความงาม

การออกแบบจัดวางให้ภาพเกิดความสมดุล

คำถามท้าทาย

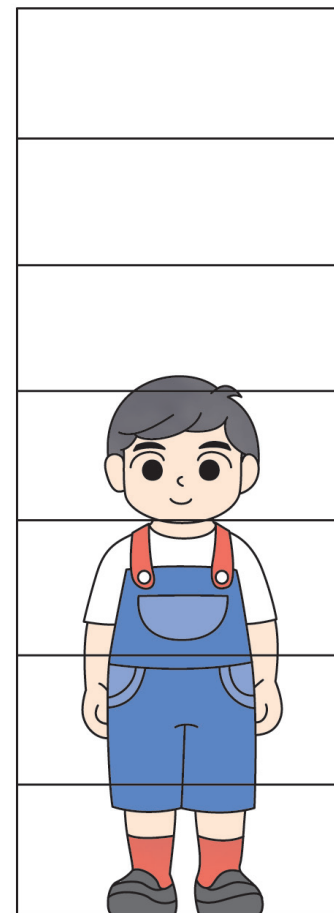
นักเรียนคิดว่า ผลไม้ชนิดใด
มีขนาดใหญ่ที่สุด

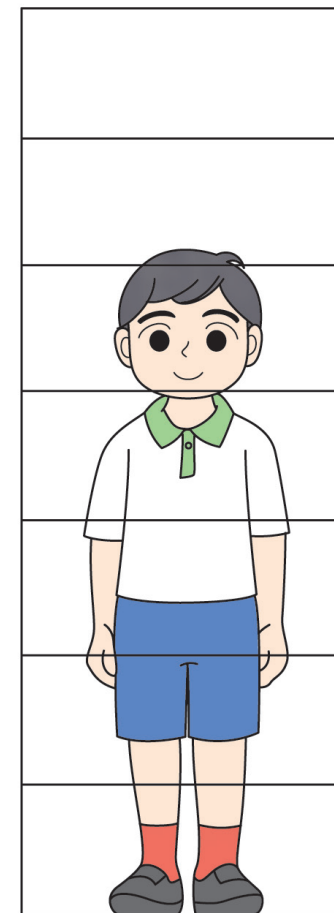
๓. สัดส่วน

สัดส่วน หมายถึง ความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม ระหว่างขนาดขององค์ประกอบที่แตกต่างกัน สัดส่วนในภาพวาดเกี่ยวข้องกับขนาดของสิ่งต่าง ๆ ในภาพ ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างพอดี

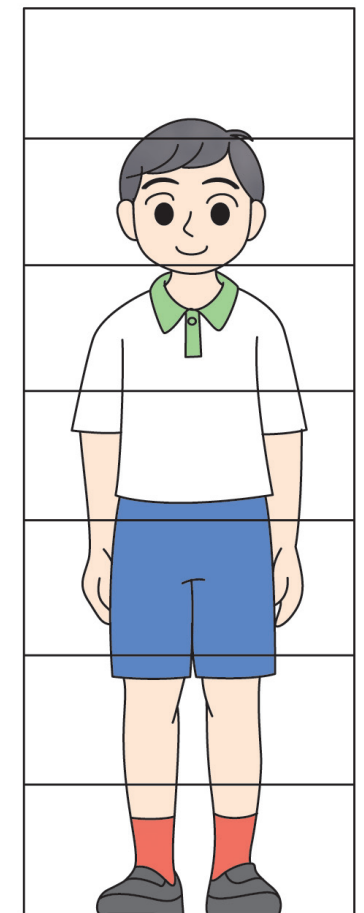
สัดส่วนของคนเรามีความแตกต่างกันตามเพศและวัยของรูปคนที่ต้องการวาด ดังนั้น การวาดภาพคนจะกำหนดขนาดตามความสูง ตั้งแต่เด็กไปจนถึงผู้ใหญ่ จะมีสัดส่วนของการวาดที่ไม่เหมือนกัน โดยใช้ขนาดความสูงของศีรษะกำหนดสัดส่วนตามช่วงอายุจะทำให้ดูสมส่วนมากยิ่งขึ้น

สัดส่วนเด็กอายุ ๑ ปี

สัดส่วนเด็กอายุ ๓ ปี

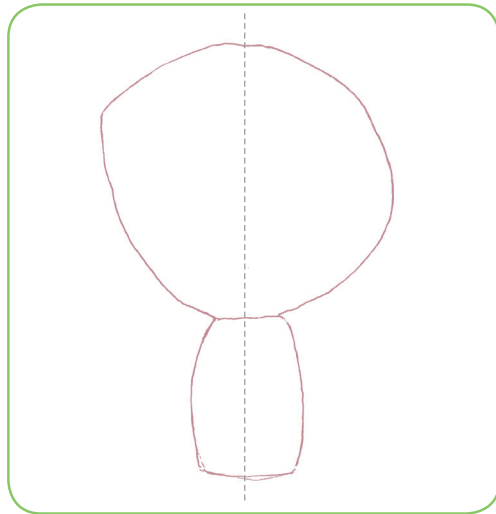

สัดส่วนเด็กอายุ ๕ ปี

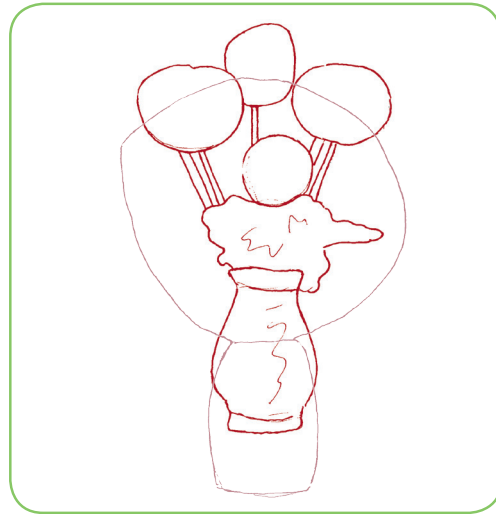
ความเข้าใจเรื่องสัดส่วนที่เหมาะสมในการวาดภาพ จะช่วยให้จัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ ในภาพได้ง่ายขึ้น

ขั้นตอนการวาดภาพโดยกำหนดสัดส่วนโครงสร้างของวัตถุ จากรูปร่างและรูปทรง

การวาดภาพต้องกำหนดสัดส่วนโครงสร้างโดยใช้รูปร่างของวัตถุจัดวางขนาดให้เหมาะสมกับพื้นรองรับ และเพิ่มรายละเอียดโดยใช้รูปทรงของวัตถุให้มีความเหมือนจริงมากยิ่งขึ้น

๑. กำหนดสัดส่วนโดยการร่างด้วยดินสอ หรือกะประมาณด้วยสายตา

๒. วาดรายละเอียดเพิ่มเติม

๓. แต่งเติมแสงเงาให้ภาพสวยงาม

๔. รูปและพื้นที่ว่าง

ภาพที่สวยงามจำเป็นต้องมีการจัดวางขนาดและเรื่องราวให้เหมาะสมกับพื้นที่ว่าง โดยการกำหนดขนาดไม่ให้เล็กหรือใหญ่จนเกินไป และนำองค์ประกอบของเรื่องราวมาจัดวางให้เหมาะสมสัมพันธ์กันอย่างลงตัว จะทำให้รูปโดดเด่น น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ภาพที่มีขนาดรูปเต็มพื้นที่ ไม่มีพื้นที่ว่าง

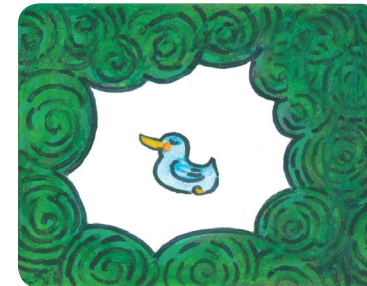
ภาพที่มีขนาดรูปและพื้นที่ว่างอย่างเหมาะสม

การจัดบริเวณพื้นที่ว่างภายในภาพสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การวางพื้นที่ว่างรอบ ๆ รูป เพื่อให้รูปมีขนาดใหญ่และโดดเด่น ส่วนการวางพื้นที่ว่างตรงกลางภาพเป็นการเน้นจุดเด่นของภาพ และการวางพื้นที่ว่างกระจายอยู่รอบ ๆ รูป ทำให้องค์ประกอบของภาพมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

พื้นที่ว่างในภาพอาจปรากฏในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

พื้นที่ว่างรอบ ๆ รูป

พื้นที่ว่างกลางภาพ

พื้นที่ว่างกระจายอยู่รอบ ๆ รูป

กิจกรรมพัฒนาการอ่าน

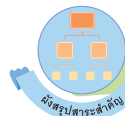
ให้นักเรียนอ่านคำและความหมายของคำต่อไปนี้

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ขนาด	ชะ-ขนาด	ลักษณะของรูปที่กำหนด สังเกตได้ว่า ใหญ่ เล็ก ล้วน ยาว หนักหรือเบา
สมดุล	สะ-มะ-ดุล, สม-ดุล	เสมอกัน เท่ากัน

เว็บไซต์แนะนำ

ความสมดุล www.vattaka.com/composit.htm

ผังสรุปสาระสำคัญ

กิจกรรมการเรียนรู้

- ให้นักเรียนร่วมกันอธิบายวิธีการสร้างงานทัศนศิลป์ แล้วร่วมกันสรุปเป็นแผนภาพความคิด ดังนี้

- ให้นักเรียนวาดภาพตามความสนใจ โดยใช้หลักการของรูปและพื้นที่ว่างจากนั้นออกมานำเสนอผลงาน

คำถามพัฒนาการะบวนการคิด

- ถ้าต้องการวาดภาพสัตว์ตัวใหญ่ตัวเดียว ควรวาดลงในตำแหน่งใดของกระดาษวาดเขียน
- การแบ่งพื้นที่ในการวาดด้วยสายตามีประโยชน์อย่างไร
- ถ้าภาพมีขนาดเล็กจะมีวิธีทำให้ภาพดูมีน้ำหนักได้อย่างไร
- ภาพที่มีการวาดสัดส่วนไม่ถูกต้อง จะทำให้ภาพเป็นอย่างไร
- การมองภาพที่ไม่มีพื้นที่ว่างจะเกิดความรู้สึกอย่างไร

